

**МІНІСТЕРСТВО ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я УКРАЇНИ
ЗАПОРІЗЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ МЕДИКО-ФАРМАЦЕВТИЧНИЙ
УНІВЕРСИТЕТ**

ЗБІРНИК МАТЕРІАЛІВ

**НАУКОВО-ПРАКТИЧНОЇ КОНФЕРЕНЦІЇ З
МІЖНАРОДНОЮ УЧАСТЮ**

ОСНОВНІ ТЕНДЕНЦІЇ СУЧАСНОГО РЕФОРМУВАННЯ ЗАКОНОДАВСТВА В СФЕРІ ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я

20-21 грудня 2023 року

**ЗАПОРІЖЖЯ
2024**

Сізнцова Юлія Юріївна, Чемерисов Володимир Васильович, Морозова Наталія Олександрівна, Макаров Дмитро Олександрович ДЕЯКІ ПИТАННЯ КОНТРОЛЮ ЯКОСТІ ПРОВЕДЕННЯ ЕСПЕРТИЗИ ТИМЧАСОВОЇ НЕПРАЦЕЗДАТНОСТІ НА СУЧАСНОМУ ЕТАПІ.....	37
Субот Надія Іванівна ЗВ'ЯЗОК КОРУПЦІЇ В МЕДИЦИНІ ТА КОНТРАБАНДИ ТРАНСПЛАНТАЦІЙНИХ ОРГАНІВ Й АНАТОМІЧНИХ МАТЕРІАЛІВ ЛЮДИНИ.....	41
Таранов Володимир Володимирович ПЕРШІ ПОЗИТИВНІ РЕЗУЛЬТАТИ СТВОРЕННЯ КАФЕДРИ СОЦІАЛЬНОЇ МЕДИЦИНИ, ГРОМАДСЬКОГО ЗДОРОВ'Я, МЕДИЧНОГО ТА ФАРМАЦЕВТИЧНОГО ПРАВА.....	43
Ткаченко Наталя Олександрівна, Маганова Тамара Валеріївна, Демченко Вікторія Олександрівна ЩОДО ПИТАННЯ УРЕГУЛЮВАННЯ ПОСЛУГ, ЯКІ НАДАЮТЬСЯ ФАРМАЦЕВТИЧНИМ ФАХІВЦЕМ.....	44

Розмежування функцій і повноважень в управлінні охороною здоров'я між місцевими державними адміністраціями та органами місцевого самоврядування на теперішній час постає важливою теоретичною та практичною проблемою.

Результатом такого реформування має стати створення національної моделі охорони здоров'я, діяльність та інфраструктура якої відповідатимуть потребам населення та враховуватимуть географічні, історичні й культурні особливості України. Під час розроблення та здійснення реформ обов'язково слід врахувати такі регіональні особливості як структура захворюваності, матеріальний стан лікувально-профілактичних закладів, наявність та характеристика спортивних, лікувально-оздоровчих, рекреаційних закладів, щільність населення, стан транспортно-логістичної сфери, кліматичні та природні умови, екологічне становище регіонів тощо.

Сізнцова Юлія Юрївна

кандидат юридичних наук, доцент Запорізький державний медико-фармацевтичний університет

Чемерисов Володимир Васильович

кандидат медичних наук Запорізький державний медико-фармацевтичний університет

Морозова Наталія Олександрівна

кандидат медичних наук Запорізький державний медико-фармацевтичний університет

Макаров Дмитро Олександрович

кандидат медичних наук Запорізький державний медико-фармацевтичний університет

**ДЕЯКІ ПИТАННЯ КОНТРОЛЮ ЯКОСТІ ПРОВЕДЕННЯ
ЕКСПЕРТИЗИ ТИМЧАСОВОЇ НЕПРАЦЕЗДАТНОСТІ НА
СУЧАСНОМУ ЕТАПІ**

Оцінка якості медичної допомоги проводиться по відношенню: до конкретного пацієнта, до конкретного лікаря, структурного підрозділу та закладу охорони здоров'я в цілому. Контроль якості медичної допомоги є важливою складовою комплексного процесу забезпечення якості медичної допомоги пацієнтам на всіх етапах та рівнях її надання [1].

З метою забезпечення контролю якості медичної допомоги головним лікарем закладу охорони здоров'я (ЗОЗ) розробляється та затверджується безперервна система контролю якості медичної допомоги, яка затверджується наказом по ЗОЗ.

Зростання числа претензій до діяльності медичних закладів щодо забезпечення такого важливого напрямку в роботі, як експертиза тимчасової непрацездатності (ЕТН), викликає необхідність посилення контролю за її організацією та проведенням. При цьому будь-які контролюючі заходи мають базуватися на чітко сформованій нормативній правовій базі.

Ми розглянули зміни, які зачіпають правову базу контролю якості за організацією та проведенням ЕТН у лікувально-профілактичних закладах (ЛПЗ) та зумовлюють особливості його проведення на сучасному етапі.

Так, відповідно до наказу МОЗ України від 01.06.2021 р. за № 1066 «Деякі питання формування медичних висновків про тимчасову непрацездатність», необхідно здійснювати контроль за проведенням експертизи тимчасової непрацездатності в частині визначення ступеня та строку тимчасової втрати працездатності та дотриманням правил видачі документів, що засвідчують тимчасову непрацездатність громадян у ЛПЗ, незалежно від їхньої організаційно-правової форми. В Наказі № 1066 п.2 вказано, що керівникам закладів охорони здоров'я незалежно від форми власності, та фізичним особам-підприємцям, які отримали ліцензію на провадження господарської діяльності з медичної практики: 1) при визначенні тимчасової непрацездатності застосовувати «Порядок організації експертизи тимчасової втрати працездатності», 2) забезпечити неухильне виконання цього «Порядку» при його застосуванні [2].

Контроль за проведенням ЕТН в теперішній час законодавчо покладено на Пенсійний фонд України (ПФУ), згідно постанови КМ України від 03.03.2023 р. № 185 «Про затвердження Порядку проведення особами, уповноваженими правлінням ПФУ, перевірок обґрунтованості видачі та продовження листків непрацездатності». Під час перевірки медичного висновку уповноважений лікар ПФУ перевіряє:

- дотримання вимог нормативно-правових актів, якими регламентовані порядок ведення первинної облікової медичної документації, проведення ЕТН, інших нормативно-правових актів у сфері охорони здоров'я;
- відповідність відомостей, що містяться в медичних записах, відомостям, що містяться у медичному висновку;

- своєчасність та повноту проведених обстежень, лікування відповідно до галузевих стандартів у сфері охорони здоров'я;
- правильність оцінки ступеня важкості стану хворого відповідно до його об'єктивних даних і лабораторних, функціональних, рентгенологічних та інших досліджень в межах випадку тимчасової непрацездатності;
- причини виникнення гострих та загострення хронічних захворювань (у разі встановлення);
- відповідність скарг, даних об'єктивного огляду хворого внесеним клінічному та функціональному діагнозам;
- обґрунтування тимчасової непрацездатності в медичному висновку;
- дотримання порядку формування медичних висновків у Реєстрі медичних висновків в електронній системі охорони здоров'я, що затверджений МОЗ;
- правильність відбору та направлення осіб для надання реабілітаційної допомоги, ефективність реабілітаційної допомоги (у разі її надання).

У Положенні про роботу лікарсько-консультативної комісії (ЛКК), яке має бути затверджено керівником будь-якої медичної організації, необхідно вказувати функції ЛКК, які визначаються у т.ч. особливостями роботи медичного закладу та населення, яке він обслуговує, а також обсягом діяльності. Типового Положення про роботу ЛКК, яке б беззастережно підходило для будь-якого ЛПЗ, не існує, окрім Наказу Служби зовнішньої розвідки України від 03.07.2013 р. № 167 «Про затвердження положення про лікарсько-консультативну комісію медичного центру Служби зовнішньої розвідки України», зареєстрованого в Міністерстві юстиції України від 25 липня 2013 р. за № 1247/23779.

Нормативним правовим актом, що регламентує діяльність ЛКК у галузі ЕТН, є наказ МОЗ України від 09.04.2008 р. № 189 «Про затвердження порядку організації експертизи тимчасової втрати працездатності» із змінами від 01.06.2021 р. № 1066 розділ III [3].

Одним із основних напрямків діяльності ЛКК повинно бути проведення і контроль якості експертизи тимчасової непрацездатності.

У той же час, незважаючи на коригування наказу МОЗ України № 189, не було розроблено та затверджено нормативний документ, який би наказував проведення і контроль якості експертизи тимчасової непрацездатності за участю ЛКК до перевірки ПФУ. Не визначені форми взаємодії ЛПЗ і ПФУ, такі як:

- обмін інформацією з питань, що становлять взаємний інтерес;
- проведення спільних заходів з питань ЕТН: взаємні консультації, тематичні семінари, перевірки ЛПЗ тощо;
- підготовка спільних документів щодо здійснення контролю за дотриманням порядку видачі листків непрацездатності.

При здійсненні контролю якості проведення експертизи тимчасової непрацездатності на сучасному етапі лікарі ЛКК повинні здійснювати такі вимоги і показники, за якими проводиться перевірка представниками ПФУ, які вказані вище, з дотриманням законних прав громадян під час виробництва ЕТН.

Таким чином, цей нормативний документ встановив би новий порядок здійснення контролю за проведенням ЕТН.

ВИСНОВКИ

При здійсненні заходів контролю якості проведенням експертизи тимчасової непрацездатності на сучасному етапі особливу увагу слід приділити розробці більш детальніших і конкретних законодавчих документів з висвітленням функціональних обов'язків, прав і відповідальності працівників ЗОЗ, а також внутрішніх наказів, що регламентують порядок провадження ЕТН і всі складові її діяльності, у т. ч. наявність квартального та річного звітів, аналіз захворюваності з тимчасовою втратою працездатності із зазначенням конкретних заходів, спрямованих на її зниження, тощо.

Зміни нормативної правової бази зовнішнього відомчого та міжвідомчого контролю за здійсненням ЕТН диктують необхідність коригування вже сформованих організаційних форм контролю на рівні відповідних контролюючих структур, а також посилення внутрішнього відомчого контролю за організацією ЕТН у ЛПЗ, з метою приведення її у відповідність до нових вимог, що пред'являються порядку виробництва ЕТН в ЛПЗ.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ.

1. Контроль якості медичної допомоги на рівні закладу охорони здоров'я. Методичні рекомендації / Рогач І.М., Слабкий Г.О., Качала Л.О., та ін. – Ужгород, 2014. – 48 с.
2. Наказ МОЗ України від 01.06.2021р. № 1066 «Деякі питання формування медичних висновків про тимчасову непрацездатність».
3. Наказ МОЗ України від 09.04.2008 р. № 189 «Про затвердження порядку організації експертизи тимчасової втрати працездатності».